

(खण्ड: २ संख्या: ८ मिति: २०७६/०६/०८)

- २८) नगरपालिकाको मदिरा विक्रिको ईजाजत नलिई विक्रि गरेको र मदिरा ओसारपसार गरेको पाईएमा मदिरा जफत गरी देहाय बमोजिम जरिवाना गरिनेछ ।
- क) पहिलो पटकका लागि रु. १०,०००। (दश हजार) जरिवाना
- ख) दोश्रो पटकका लागि रु. २०,०००। (वीस हजार) जरिवाना
- ग) तेस्रो पटकका र सो भन्दा बढी भएमा प्रत्येक पटकका लागि रु. ३०,०००। (तीस हजार) जरिवाना

परिच्छेद ५
विविध

- २९) यो ऐनको अधिनमा रही नगरकार्यपालिकाले आवस्यक नियमावली, कार्यविधि बनाउन सक्नेछ ।
- ३०) यस ऐनमा उल्लेख नभएका विषयमा नेपाल सरकार र प्रदेश सरकारको प्रचलितकानुन बमोजिम हुने र संघ सरकार, प्रदेश सरकारको कानुन संग बाभीएमा बाभीएको हद सम्म अमान्य हुनेछ ।
- ३१) यो ऐन कार्यान्वयन गर्दा कुनै बाधा अड्काउ पर्न आएमा वा यो ऐनमा उल्लेख नभएको विषयका सम्बन्धमा कुनै व्यवस्था गर्न आवस्यक परेमा परशुराम नगरसभाले आवस्यक संसोधन गर्न सक्नेछ । यसमा उल्लेखित जरिवानाका दरहरु नगरपालिकाको प्रत्येक आर्थिक वर्षमा निर्माण हुने आकि ऐनमा तोकिएको राजस्व दर बमोजिम परिवर्तन हुनसक्नेछन् ।

प्रमाणिकरण मिति: २०७६/०६/१२

आज्ञाले
ईश्वरलाल शाक्य
प्रमुख प्रशासकीय अधिकृत

स्थानीय राजपत्र

परशुराम नगरपालिकाबाट प्रकाशित

खण्ड: २ संख्या: ८ मिति: २०७६/०६/०८
जोगबुढा, डडेल्खुरा, सुदूरपश्चिम प्रदेश, नेपाल

भाग १

मदिरा सेवन तथा उत्पादन नियन्त्रण ऐन २०७६

प्रस्तावना :

परशुराम नगरपालिका भित्र अवैध रूपमा मदिरा उत्पादन, विक्रि वितरणमा रोकथाम गर्नुका साथै मदिरा विक्रि वितरण कार्यलाई व्यवस्थित र नियमन गर्न वाच्छनीय भएकाले, स्थानीय सरकार संचालन ऐन २०७४ को दफा १०२ (१) बमोजिम परशुराम नगरपालिकाको चौथो नगरसभाबाट यो ऐनबनाई लागु गरिएको छ ।

परिच्छेद - १
प्रारम्भिक

(१) संक्षिप्त नाम र प्रारम्भ : (१) यो ऐनको नाम “मदिरा सेवन तथा उत्पादन नियन्त्रण ऐन २०७६” रहेको छ ।

२) योएन स्थानीय राजपत्रमा प्रकासित भएको दिन देखि परशुराम नगरपालिका क्षेत्रभित्र लागु हुनेछ ।

(२) परिभाषा :

- ३) विषय वा प्रसङ्गले अर्को अर्थ नलागेमा यस ऐनमा :—
 क) “ऐन” भन्नाले स्थानीय सरकार संचालन ऐन २०७४ लाई सम्झनु पर्छ ।
 ख) “नगरपालिका” भन्नाले परशुराम नगरपालिका लाई सम्झनु पर्छ ।
 ग) “कार्यपालिका” भन्नाले परशुराम नगरपालिकाको कार्यपालिकालाई सम्झनुपर्छ ।
 घ) “कार्यालय” भन्नाले परशुराम नगरपालिका रहेको कार्यालयलाई सम्झनुपर्छ ।
 ङ) “मंदिरा” भन्नाले फलफूल वा अन्य कुहाई वा अन्य कुनै तरिकाले तयार पारिने विदेशी वा स्वदेशी सबै प्रकारको रक्सी र वियर समेतलाई जनाउछ ।
 च) “डिलरवाला” भन्नाले परशुराम नगरपालिका भित्र रक्सीको थोक विक्रि गर्ने अनुमति प्राप्त विक्रेतालाई सम्झनुपर्छ ।
 (छ) “होटेल” भन्नाले भोजन खानपीनको प्रवन्ध भई वा नभई बसोवासको सुविधा दिने गरी व्यावसायिक आधारमा चलाईएको होटेल सम्झनुपर्छ र सो शब्दले रेष्टुरा समेतलाई जनाउछ ।
 (ज) “सभा” भन्नाले परशुराम नगरपालिकाको सभालाई सम्झनु पर्छ ।
 (झ) “प्रमुख” भन्नाले परशुराम नगरपालिकाको प्रमुख सम्झनुपर्छ ।
 (ञ) “उप प्रमुख” भन्नाले परशुराम नगरपालिकाको उप प्रमुख सम्झनुपर्छ ।
 (ट) “प्रमुख प्रशाशकीय अधिकृत” भन्नाले परशुराम नगरपालिकाको प्रमुख प्रशाशकीय अधिकृतको जीमेवारी वहन गरेको अधिकारी सम्झनुपर्छ ।
 (ठ) “वडा अध्यक्ष” भन्नाले परशुराम नगरपालिकाको विभिन्न वडाबाट निर्वाचित वडा अध्यक्ष सम्झनुपर्छ ।
 ड) “सचिव” भन्नाले परशुराम नगरपालिकाको प्रमुख प्रशाशकीय अधिकृतलाई सम्झनु पर्छ । वडाको हकमा सम्बन्धित वडा सचिवलाई सम्झनु पर्छ ।
 ढ) “तोकिएको वा तोकिए बमोजिम” भन्नाले नगरपालिकाले समय समयमा निर्णय गरी तोकिएको वा तोकिए बमोजिम सम्झनुपर्छ ।
 ण) “समिति” भन्नाले प्रत्येक वडामा गठीत वडास्तरीय मंदिरा व्यवस्थापन समितिलाई सम्झनुपर्छ ।
 त) “मूल समिति” भन्नाले परशुराम नगरपालिकामा गठीत परशुराम नगरपालिकाको नगरस्तरीय मंदिरा व्यवस्थापन समितिलाई सम्झनुपर्छ ।

- क) पहिलो पटकका लागि रु. ५,०००। (पाँच हजार) जरिवाना
- ख) दोश्रो पटकका लागि रु. १०,०००। (दश हजार) जरिवाना
- ग) तेस्रो पटकका लागि रु. १५,०००। (पन्च हजार) जरिवाना
- घ) सो भन्दा बढि पटक भएमा कारवाहीका लागि सम्बन्धित निकायमा सिफारिस गरिनेछ ।

२१) सार्वजनिक स्थलहरू (विद्यालय, मठमन्दिर, अस्पताल) बाट मंदिरा पसल टाढा राख्नुपर्ने र सो सम्बन्धित वडा कार्यालय, उद्योग वाणिज्य संघको सिफारिस र नगरपालिकाको निर्णय अनुसार मंदिरा पसल खोल्न अनुमति दिईनेछ ।

२२) किराना, खाद्यान्न, तरकारी, औषधी, मासु, कपडा, फलफूल लगायतका कुनै पनि पसलबाट मंदिरा विक्रि गर्ने पाईने छैन ।

२३) होटेल, रेस्टुरेन्टहरूले मंदिरा प्रत्यक्ष बाहिर प्रदर्शन हुने गरी राख्न पाईने छैन ।

२४) मंदिराको स्वीकृति लिएका होटेलहरूमा खाना वास क्षेत्र बाहेक मंदिरा सेवन कक्ष अलगै हुनुपर्ने छ ।

२५) १८ वर्ष मुनीको व्यक्तिलाई मंदिरा विक्रि वितरण र ओसार पसार गर्न गराउन पाईने छैन ।

२६) वडा कार्यालयबाट मंदिरा व्यवसायका लागि सिफारिस माग गर्दा व्यवसायीले उद्योग वाणिज्य संघको सिफारिस र मंदिरा विक्रि पसल रहने स्थानको नजिकका छिमेकीहरूको सर्जिमिन मुचुल्का अनिवार्य रूपमा संलग्न गर्नु पर्नेछ ।

२७) नगरपालिकाको मंदिरा सम्बन्ध यस ऐन विपरित मंदिरा विक्रि वितरण गरेमा मंदिरा जफत गरी देहाय बमोजिम जरिवाना गरिनेछ ।

- क) पहिलो पटकका लागि रु. ५,०००। (पाँच हजार) जरिवाना
- ख) दोश्रो पटकका लागि रु. १०,०००। (दश हजार) जरिवाना
- ग) तेस्रो पटकका लागि रु. २०,०००। (बीस हजार) जरिवाना
- घ) सो भन्दा बढि पटक यो ऐन विपरित मंदिरा विक्रि गरेमा सम्बन्धित निकायमा प्रचलित कानुन बमोजिम करवाहीका लागि सिफारिस गरिनेछ ।

- ग) तेश्रो पटकका लागि : न्युनतम १,००,०००/- (एक लाख) देखि
अधिकतम २,००,०००/- (दुई लाख) सम्म जरिवाना
- १४) मदिरा लाई सार्वजनिक यातायातका साधन (बस, जिप), खाद्यपदार्थ बोकेका गाडीमा दुवानी गर्ने पाईने छैन ।
- १५) यस ऐन विपरित मदिरासेवन गरी हो-हल्ला, गाली बेईज्जत, अमानवीय र गैरसामाजिक कार्य गर्ने वा गर्न दुरुत्साहन गर्ने, समाजमा शान्ति सुव्यवस्था अमन चयन खल्बल्याउने कार्य गरेको/हिडेको पाईएमा देहाय बमोजिम जरिवाना हुनेछ ।
- क) पहिलो पटक मादक पदार्थ सेवन गरी उक्त निर्णय उल्लंघन गरेमा सम्फाई बुझाई गरी रु. १५००। जरिवाना र रु. २०० मेडिकल जाँच शुल्क लिने ।
- ख) सोही व्यक्तिले उक्त कार्य दोहोर्याएमा दोस्रो पटकलाई रु. ५००। जरिवाना र रु. २००। मेडिकल चेक जाँच शुल्क लिने ।
- ग) तेस्रो पटक वा सो भन्दा बढी पटक भएमा प्रत्येक पटकका लागि १०,०००। (दश हजार) जरिवाना र २०० मेडिकल चेक जाँच शुल्क लिईनेछ ।
- यदि कुनै व्यक्तिले उपरोक्त अनुसारको जरिवाना तिर्न ईन्कार गरेमा निजलाई बडा कार्यालय तथा नगरपालिकाबाट प्राप्त सेवा सुविधा रोकका राखी कारबाही गरिने छ ।
- १६) नगरका ईजाजत प्राप्त मदिराका थोक विक्रेताले दिउसो ३ बजे देखि ६ बजे सम्म र विकों खोली मदिरा विक्रि गर्ने विक्रेताले बेलुकी ५ बजे देखि ९ बजे सम्म ईजाजत पत्रमा उल्लेखित स्थानमा मात्र मदिरा विक्रि कक्ष संचालन गरी विक्रि गर्ने पाईने छ ।
- १७) मदिरा विक्रेताहरूले मदिरा विक्रि कक्षमा मदिरा बाहेक अन्य मालसमान राखी कारोबार गर्न पाउने छैन ।
- १८) मदिरा खरिद विक्रि गर्नेले मदिरा खरिद विक्रि गरेको विजक राख्नुपर्नेछ, र थोक बित्रेताले विकों खोली मदिरा बेच्ने व्यापारीलाई विक्रि गर्दा सो व्यापारीले चालु आ.व.कोनविकरण गरेको प्रमाण समेत आफूसंग राख्नुपर्नेछ ।
- १९) ईजाजत पत्र सबैले देख्ने गरी कारोबार स्थलमा राख्नु पर्नेछ ।
- २०) यस नरपालिकामा घरेलु मदिरालाई पुर्ण रूपमा निषेध गरिनेछ । कसैले घरेलु मदिरा उत्पादन, विक्रि, वितरण गरिएको भेटिएमा मदिरा नष्ट गरी देहाय अनुसारको जरिवाना गरिने छ ।

परिच्छेद २

समिति गठन सम्बन्धी व्यवस्था

- ४) नगरपालिकाभित्र मदिरा विक्रि वितरणलाई व्यवस्थित गर्न देहाय बमोजिमका समितिहरु रहनेछन् ।
- १) नगरस्तरीय मदिरा व्यवस्थापनमूल समिति देहाय बमोजिम गठन गरिने हुनेछ ।
- क) नगरप्रमुख अध्यक्ष
- ख) उप प्रमुख सदस्य
- ग) नगरकार्यपालिकाका सम्पूर्ण सदस्यहरु सदस्य
- घ) ईलाका प्रशाशन कार्यालय प्रमुख सदस्य
- ड) ईलाका प्रहरी कार्यालय प्रमुख सदस्य
- च) ससस्त्रप्रहरी वेस क्याम्प प्रमुख सदस्य
- छ) उच्योग वाणिज्य संघ प्रतिनिधि सदस्य
- ज) वजार व्यवस्थापन समिति प्रतिनिधि सदस्य
- भ) होटेल व्यवसायी संघ प्रतिनिधि सदस्य
- ब्र) प्रमुख प्रशाशकीय अधिकृत सदस्य सचिव
५. नगरस्तरीय मदिरा व्यवस्थापन समितिको काम कर्तव्य र अधिकार देहाय बमोजिम रहनेछ ।
- क) मदिरा विक्रि वितरणलाई व्यवस्थित गरी नगरमा हुने विकृति विसंगतीलाई रोक्न आवस्यक कार्य गर्ने गराउने ।
- ख) बडास्तरीय मदिरा व्यवस्थापन समितिलाई आवस्यक निर्देशन दिने ।
- ग) मदिरा विक्रि वितरण र व्यवस्थापन तथा नियमन गर्न यस ऐनलाई कडाईका साथ लागु गर्ने गराउने ।
- घ) यो ऐन विपरित मदिरा वितरण गर्ने वा सेवन गर्नेलाई जरिवाना गर्ने, गर्न लगाउने ।
- ड) मदिरा विक्रि वितरण व्यवस्थापन र नियमनलाई व्यवस्थापन गर्न आवस्यक अध्ययन गर्ने गराउने ।
६. नगरपालिकामा मदिरा विक्रि वितरण, पसल व्यवस्थापन, र सो संग सम्बन्धित प्रचलित नियमानुसारका क्षेत्रहरुमा अनुगमन गर्न देहाय बमोजिमको मदिरा अनुगमन समिति गठन हुनेछ ।
- क) नगर उप-प्रमुख - संयोजक
- ख) आर्थिक विकास समिती संयोजक - सदस्य

- ग) ईलाका प्रशाशन कार्यालयका अधिकृत प्रतिनिधि - सदस्य
 घ) खाद्य गुणस्तर, औषधि/ जनस्वास्थ्य खण्डःउच्चस्तराःवर्णीजमितिसंशोधने०६शतांश्च
 प्रमुख - सदस्य
- ड) सम्बन्धित उद्योग वाणिज्य संघ प्रतिनिधि - सदस्य
- च) उपभोक्ता हित संरक्षणमा क्रियाशीलसंस्था वा व्यक्तिबाट एक जना प्रतिनिधि - सदस्य
- छ) कार्यालयको उपभोक्ता हित संरक्षण हेने शाखा प्रमुख - सदस्य सचिव
७. मदिरा विक्रि वितरण व्यवस्थित गर्न प्रत्येक वडामा देहाय बमोजिम वडास्तरीय मदिरा व्यवस्थापन समिति गठन हुनेछ ।
- क) सम्बन्धित वडाको कडा अध्यक्ष - अध्यक्ष
- ख) सम्बन्धित वडाका वडा सदस्यहरु - सदस्य
- ग) वडामा रहेको प्रहरी चौकी वा सो वडा हेने प्रहरी कार्यालयको प्रतिनिधि - सदस्य
- घ) वडाको वजार व्यवस्थापन समितिको प्रतिनिधि - सदस्य
- ड) सम्बन्धित वडाको सचिव - सदस्य सचिव
८. वडास्तरीय मदिरा व्यवस्थापन समितिको काम, कर्तव्य र अधिकार देहाय बमोजिम हुनेछ ।
- क) वडामा यस ऐन बमोजिम मदिरा विक्रि वितरण, सेवन भएको छ छैन सोको अनुगमन गरी त्यसको जानकारी मूल समितिलाई दिने ।
- ख) यस ऐनमा भएको व्यवस्थालाई प्रभावकारी रूपमा कार्यान्वयन गर्ने ।
- ग) यस ऐनको पालना नगर्नेलाई यस ऐन बमोजिम जरिवाना गर्ने ।
- घ) समय समयमा मूल समिति र अनुगमन समितिले दिएको आदेश निर्देशनको पालना गर्ने गराउने ।
- ड) यस ऐन बमोजिम आफूले गर्नु पर्ने अन्य कार्य गर्ने ।

परिच्छेद ३

मदिरा व्यवस्थापन कोष सम्बन्धि व्यवस्था

- ९) यस ऐन विपरित मदिरा विक्रि वितरण र सेवन गर्ने व्यक्तिबाट ऐन बमोजिम उठेको जरिवाना रकमको १० प्रतिसत सुराक दिने व्यक्तिलाई, २५ प्रतिसत सुरक्षा निकायलाई ईन्धन र अन्य व्यवस्थापनका लागि, २५ प्रतिसत सम्बन्धित वडा कार्यालय र ४० प्रतिसत नगरपालिकाको मदिरा व्यवस्थापन कोषमा रहनेछ । कोषको संचालन नगर प्रमुख र प्रमुख प्रशाशकीय अधिकृतको संयुक्त दस्तखतबाट गरिनेछ ।

- १०) मदिरा व्यवस्थापन कोषको रकम नगरकार्यपालिकाको निर्णय अनुसार देहाय बमोजिम खर्च गरिनेछ । (खण्डः २ संख्या: ८ मिति: २०७६/०६/०८)
- क) गम्भीर रोग लागेका तर आर्थिक अभावका कारण उपचार गर्न असमर्थ भएका व्यक्तिलाई आर्थिक सहयोग गर्ने ।
- ख) घरेलु हिंसामा परेका महिलाहरूलाई आवस्यक जीविकोपार्जनका लागि आवस्यक सहयोग गर्ने ।
- ग) बेवारिसे व्यक्ति मरी लाश सत्रगद गर्नु परेमा ।
- घ) नगरपालिकाले उचित ठहर्याएको अन्य सामाजिक सेवामा ।
- ड) मदिरा सेवन विरुद्धका जनचेतनामूलक कार्यक्रमहरुमा ।
- च) मदिराको विक्रि वितरण सम्बन्धि अनुगमनकार्यक्रममा ।

परिच्छेद ४

मदिरा विक्रि वितरण र व्यवस्थापन सम्बन्धि व्यवस्था

- ११ मदिरा सम्बन्धि शुल्क, जरिवाना र अन्य व्यवस्था:१) यस परशुराम नगरपालिकामा मदिरा पसल खोल्ने अनुमतिका प्राप्तिका लागि उद्योग वाणिज्य संघ र वडा कार्यालयको सिफारिसमा नगरपालिकाको निर्णय द्वारा देहाय बमोजिमको शुल्क लिई लिईनेछ ।
- क) नयाँ मदिरा डिलरको ईजाजत प्राप्त गर्नका लागि रु. १,५१,०००। (एक लाख एकाउन्न हजार मात्र)
- ख) नयाँ विक्री खोली मदिरा बेच्ने पसलको ईजाजत प्राप्त गर्नका लागि रु. ५१,०००। (एकाउन्न हजार मात्र)
- १२) मदिरा पसलको नविकरणका लागि वडा कार्यालय र उद्योग वाणिज्य संघको सिफारिसमा नगरपालिकाले प्रत्येक वर्ष देहायको नविकरण शुल्क लिई नविकरण गर्नेछ ।
- क) मदिरा डिलर: ३५,०००/- (पैतिस हजार)
- ख) विक्री खोली बेच्ने पसल : ७,०००/- (सात हजार)
- प्रत्येक वर्ष गर्नुपर्ने नविकरणमा नविकरण नगरी एक वर्ष ढिला भएमा ३० प्रतिसत २ वर्ष ढिला भएमा ४० प्रतिसत र ३ वर्ष ढिला भएमा ५० प्रतिसत जरिवाना हुनेछ ।
- १३) नगरपालिकाको ईजाजत नलिएका डिलरहरूले नगरपालिका क्षेत्रभित्र मदिरा बेचबिखन गर्ने पाउने छैनन नगरको ईजाजत नभएका मदिरा विक्रेताले नगरमा मदिरा ल्याई प्रवेश गरेमा देहाय बमोजिमको जरिवाना गरिनेछ ।

क) पहिलो पटकका लागि : न्युनतम २५,०००/- (पच्चस हजार) देखि

अधिकतम १,००,०००/- (एक लाख) सम्म जरिवाना

ख) दोश्रो पटकका लागि : न्युनतम ५०,०००/- (पचास हजार) देखि

अधिकतम १,५०,०००/- (एक लाख पचास हजार) सम्म जरिवाना